

ABONAMENTUL

Pentru monarhie.

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 450 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNIL

Un șir garmend:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admăni-
strațiunea „Unitatei”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joia și Sâmbăta.

Guvernul și funcționările.

Duminecă, în 20 crt., s'a întrunit la Budapesta congresul continuativ al funcționarilor de stat, în vederea ajutorării grabnice, reclamată cu atâta dreptate.

În ajunul congresului, guvernul s'a întrunit și el în un consiliu de miniștri, despre care zierele publică un comunicat semioficial de următorul cuprins:

Consiliul ministerial de azi s'a ocupat cu chestia funcționarilor, și a hotărât, că luând în conziderare scumpirea foarte mare a articlilor industriali pentru a facilita procurarea articlilor celor mai necesari, se va livida de urgență un ajutor odată pentru totdeauna funcționarilor publici, *subînțelegându-se aci și preoțimea întreagă.*

Consiliul de miniștri a mai decis, că în proxima lege de indemnitate va prezinta camerii un proiect pentru ridicarea la *dublu* (100%) a *adausului familiar* și în general a competențelor de azi, și pentru extinderea lui și asupra acelor funcționari, cari actualminte nu se bucură de adaus familiar; aici aparțin preoții, amploiații comunali, notarii comunali și cercuali și învățătorimea, ce nu e aplicată în serviciul statului.

Celealalte măsuri de ameliorare se vor lua mai târziu, când guvernul se va fi informat de măsurile similare, ce s'au luat în alte state.

Zierele comentează destul de rece acest comunicat. Astfel „Pesti Napló” scrie între altele: „Funcționarii de stat în partea cea mai mare nici nu se poate hrăni în mod cuviincios, nu-și poate prevedea familia cu articlii absolut necesari; funcționările nu se poate îmbrăca... După știrile ce le răspândesc cercurile guvernamentale, func-

ționările va primi adaus de scumpete 20—40%, deși scumpetea e de 5—600 procente și funcționarii de stat au cerut, cu modestie numai 100%.”

Pe cât știm noi, din practica trecutului, adausul de scumpete familiar îi privește *numai pe funcționarii de stat*; ar rămânea deci numai ajutorul, ce se dă odată pentru totdeauna, și acesta absolut disproporționat cu greutățile enorme ale acestor zile.

Chestia funcționării noastre rămâne deci la suprafață și pentru mai departe, ca o necesitate ardentă, ce reclamă o sanare cât mai grabnică.

Salutul Majestății Sale către flotilă pentru învingerile de pe marea Adriatică. — În sinul dela Otranto a avut loc un atac mare între flotila austro-ungară și dușmană. Luptele pe mare s'au încins până la țărmiile Albaniei, așa că în luptă a luat parte și artileria dela Durazzo. Submarinele germane au scufundat patru cuirasate engleze.

Pentru învingerile acestea, Majestatea Sa a adresat amiralului Nyegovan următorul autograf preînalt:

Unitățile flotei mele conduse brav au rezolvat cu succes problema incredințată lor, inamicului i-au cauzat daune simțitoare și au arătat, că adevăratul spirit de marină să poate validă și față de dușmanul superior numeric. Când te decorez, iubite amiral Nyegovan, cu ordinul coroana de fier clasa I. cu decorația de rășboiu și sabia,

doresc, ca în această distincție a comandantului se vadă flotila mea întreagă cât de îndestulit sunt cu el.

Esprim din inimă mulțumite bravilor mei marinari și cer binecuvântarea Domnului

CAROL.

Legăți de glie.

I.

Cetind cuvintele din fruntea acestor șire, ne reamintim epoca aceea îndepărtată, când țaranul era ținuit de glie, ca Prometeu de munții Ural. O vreme barbară, care ne cutrămură și azi, cum ne sguduie câte un vis groaznic. O istorie urâtă, pe care omul de azi o cetește numai în silă și cu fior, ca orice atac îndreptat împotriva demnității omenești.

Nu avem de cuget să pribegim prin epoci îndepărtate și să ne ocupăm de lucruri, cari har Domnului au trecut de mult dela ordinea zilei, suntem necesitați totuși a releva situații analoge, tot atât de urâte și incompatibile cu demnitatea omenească.

E vorbă de o altă formă a iobăgiei din trecut, de un mai iscusit metod de exploatare, introdus la început inconștient, dar sporit într'un sistem probat, care garantează proverbiala dominație a câtorva cari poruncesc, asupra celor mulți, cari lucră.

E vorbă de funcționarii noștri de pe la diferite institute financiare, despre o frumoasă clasă de oameni culți, de atâtea familii distinse românești, cari trăiesc din grația po-

 Semnați pentru împrumutul
al VI-lea de rășboiu!

tentațiilor dela bănci, și a căror muncă nici uniform normată, nici uniform retribuită, nici existența asigurată în mod cuviincios nu este.

Înțelegem, ca la începutul vieții noastre financiare să ne lovim de anomalități, cari să fie scuzabile, dar azi când instituturile noastre financiare s'au sporit într'un chip uimitor, când puternice bănci stăpânesc o bună parte a vieții financiare și economice, azi aceste anomalii seamănă a sistem de exploatare, care nu poate fi tolerat.

E trist și inexplicabil, că în prefacerile nouă, prin câte au trecut băncile noastre în deceniul din urmă, nu s'a aflat nime, care să se gândească și la soartea bieților funcționari, legați de glia băncilor, unde sunt aplicați, până la moarte. Este inexplicabil, că dintre atâtea „somități” și „capacități” financiare, de câte dispunem, când nu le căutăm, nu s'a ridicat providențialul bărbat, nici la „Albina”, nici la „Victoria”, nici la „Ardeleana” ori „Bihoreana”, care să fi presionat băncile pentru a rezolvi chestia aceasta a funcționarilor, aplicați fără drept de apel și fără ași putea muta baremi domiciliul, devenit de multeori din cale afară ferbinte în raporturile lor de serviciu.

Azi funcționarii „Albinei” în Sibiu mor, ai „Victorii” în Arad, ai „Ardelenii” în Orăștie, întrucât îi ajunge moartea în serviciul acesta, și peste tot, dacă este capabil ci-

neva a suporta o viață întreagă munca de bancă. Intre funcționarii diferitelor noastre institute financiare sunt parapeți până la ceriu. Celce părăsește pe unul din o sută și una de motive, a renunțat la anii de serviciu, petrecuți în legăturile altei bănci și a abdicat de penzia cuviincioasă în favorul său sau a familiei sale.

Cu înființarea Solidarității s'a așteptat lumea românească, ca să se ia sub revizuire toate chestiile de bancă și să se creieze în primul rând pe seama funcționarilor condiții uniforme de serviciu, de salar și penzie, acomodată împrejurărilor de astăzi.

S'a așteptat un acord al tuturor băncilor mari pentru înființarea și susținerea unui fond comun de penzie, prima condiție de-a desrobi pe funcționari.

Nu s'a făcut.

Solidaritatea, care a aprins la început atât de mult capetele impaciente de-a vedea ceva făcându-se și pe acest teren, s'a inaugurat tot ca organ auxiliar în serviciul drăguților de acționari, cărora nu le este destul dividendă și supradividendă, câștigate cu truda și sudoarea funcționarilor.

E natural deci, că după ce nime n'a mișcat nimic ca să se rezolve în chip uniform și mulțumitor chestia funcționarilor de pe la bănci, proiectele de reforme la „Albina” ale doctorului Mișu să provoace

interesul acela mare, care s'a arătat și în pressă. Oamenii credeau, că aceste reforme deși nu vor rezolvi toate problemele, vor servi totuși de îndreptare potrivite pentru toate băncile și vor forma simburile, ca băncile să cadă de acord baremi asupra unor puncte de interes comun. În primul rând se cerea rezolvirea înființării fondului comun de penzie pe seama tuturor funcționarilor de bancă și statorirea unor principii uniforme privitor la susținerea lui.

Dar câtă decepție!...

Nu domnilor! Reformele dela „Albina” nu sunt nici la înălțimea vremii, nici acomodată de-a servi ca îndreptare pentru alte institute financiare. Cel puțin proiectele referitoare la funcționari, nu! Lipsese din toate orientările omului modern și înțelegerea adâncă a lipsurilor noastre în aceasta direcție.

Dacă s'a pus odată chestia reformelor la ordinea zilei, altcum trebuie rezolvită.

Rezolvirea proiectată nu înseamnă nici un progres și nu va satisface pe nime. Ba teamă ne e, că va exaspera și mai mult spiritele, și în primul rând ale funcționarilor.

★ **Majestatea Sa pentru eliberarea majorității internaților.** — »Telegraphen Korrespondenz Bureau« află, că Majestatea Sa a dispus de mai mult timp să se facă o revizuire a situației aceluia aflați în lagărele internaților,

FOIȚA.

Răsboiul și femeile.

— Monolog. —

II.

Niculae în voce bună.

— Adecă ce să mai zici? Un traiu belit de coajă ce mai duc femeile ăstea astăzi, n'a mai văzut lumea. Cum ești din casă tu nu mai vezi altceva decât muieri. Strigă, poruncesc, se învârt de-ți e teamă să stai între ele.

— E plină lumea de muieri. Tu la bancă dai de Sanda, dai de Nica. Umblă cu vecselele ca oamenii. Să-ți faci sfântă cruce! Cine a mai văzut așa ceva? Unele plătesc, altele împrumută. Ispitesc, să ceartă și nu se lasă cu gura odată cu capul. Știu cum și unde să se iesească!... Advocații nu le întrec. Când mă gândesc la drăguții de bărbați, cum ziceau la tot scriitorușul „Măria-Sa” și stau înaintea lui cu pălăria în mână, gârbovi și smeriți, plăteau cât li-se cerea, îmi cade bine purtarea smecoacelor ăstea de muieri.

— N'ai ce zice, sunt de altă pănură și pace! Umblă diregătoriile cu ele, de-ți

tihește. Ce n'auzi și pe domnul solgăbirău, sicând:

— Of săracele de ele, of năcăjite-s, of supărate-s.

— Supărate zău, că stau să nu mai facapă în ii de grase ce-s!

— Ba mai dăunazi, ce nu vine pargariul și la mine, ca să merg la Safta lui Tânase la plug!

— De ce să merg?

— Așa-i porunca!

— Cine a poruncit?

— Domnul solgăbirău!

— Nu merg!

— Ba mergi.

— Și m'am dus. Tot fuga m'am dus. Ba m'am rugat și de iertare, că n'am sărit oblu în sus la porunca dintăiu. Ș-am lucrat, ca să fie Safta mulțumită. Să-i vie pofta, să mă mai poruncească și de altădată. Căci azi e lumea lor. A muierilor! Umblă pretutindenea ca șarpalausele. Iși țin conciu ridicat, de stau să lovească în lună cu el.

— În ochi ată ți-se uită toate. Parcă fiecare e un ghinărariu. N'au teamă de nime și toți să ferească de ele. Să le vedeți prin oraș! Umblă prin cancelarii, dela un scriitor la altu, de stau să se ridice domni de pe scaun înaintea lor.

— Și voi bărbaților, proștilor, tot aicești, că ce vai de capul lor, cum nu știu și cum nu se pricep!

— Hăi, că de v'ați fi priceput voi ca ele! Pe voi nu vă sufereau nici la poartă domni și vorbiți cu pălării în mână și cu domnu Searmău. Și nici o ispravă de pe urma voastră! Ele numai își deschid gura și să fac toate.

— N'au bani să plătească darea, o plătesc când au. Sunt în restanță cu aruncul, plătim noi ceilalți, nu-și pot lucra lucrul câmpului, hait să-i lucrăm noi neputincioși!...

— Au ajuns să stăpânească ele lumea. Cancelariile sunt pline de muieri, diregătoriile gem, la târguri cât vezi cu ochii tot muere de muere. Vând, cumpără, beau aldămașuri, mai altcum ca bărbații.

— Și voi oameni buni, le ferești și de vântul, care nu suflă. Gândești în mintea voastră, că femeile sunt miei nepricepuți!...

— Mă mir și de domnul notareș al nostru, că le sufere să facă așa gălăgie în cancelarie? Pe noi oamenii nici să tușim nu ne lasă, muierile strigă de fum ese pe ferestrii. Și domnul tace. Tace și plătește. Plătește, să sibă drăguțele de ele, că nu-s destul de late în șele!...

— Niciodată n'au fost muierile mai roșii și mai frumoasă ca acum. Ca florile-

cu ordinul express, ca să se procedeze în modul cel mai liberal. Dacă la vremea sa, împrejurările au reclamat să se procedeze la internări, și depărțări dela cămin, pe temeiul unor momente de suspiciune, de acum înainte, asemenea indicii să nu mai servească de bază pentru menținerea acestor măsuri. Numai în cazuri cu totul speciale, internările vor continua, dacă de fapt nu sînt alte mijloace, pentru a se înlătura periclitarea intereselor purtării războiului. Această măsură a monarhului a dus la eliberare a 79 de procente din internați. Cei mai mulți din aceștia, de oarece sînt din regiuni în război, și fără mijloace, vor avea drept de ajutoare speciale.

În viitor dar, vor rămănea internați numai foarte puțini cetățeni ai patriei, a căror deținere e necesară din speciale considerații de stat, și militare.

Efectul vorbirii cancelarului imperial. — Dăm câteva specimene din starea germane, cari reoglindează efectul ce la avut declarările cancelarului Bethmann Hollweg referitor la chestia păcii.

„Wossische Zeitung“: Suntem de acord cu cancelarul în aceea, că espunerea mai amănunțită a scopului războiului nu e procedură folositoare. Cuvintele cancelarului referitor la Rusia au fost concepute foarte bine. După împăcarea cu Rusia să nu rămănea nici o neînțelegere. Mai învederat nu se poate vorbi. Sperăm, că cuvintele lui în Rusia vor fi înțelese pe deplin. Cu atât mai mult apasă în empană, fiindcă ele sunt acordate de majoritatea poporului german. Momentozitatea lor s'a potențat și prin aprobarea aliatei noastre Austro-Ungaria.

... una ca una. Când mă uit la ele, parcă mi-se dedă și mie la lumea de-acum, ca la mătă, la oala de smântână. Dar ce folos, că dinți nu mai am în gură!...

— Îți cade bine, când intri la câte una pe ușa deschisă. Sade și își numără banii. Și tot numără de dimineața până seara. Și aibă numai doi sloți, ea îi numără. După aceea îi deschilinoște. Creșterii deoparte, pițuțele de alta, ceroanele airea. Apoi îi pune iar pe fundul lăzii, ca peste un ciaz să-i mai amere odată.

— Și pleacă în oraș după — tăbac. Căci tăbacul e unghița, cu care să prindă peștii pești, câți au mai rămas pe acasă. Tăbacul e azi ceea ce era pe vremea mea. Mădă cu plăcinte și glaja cu rachiu. Știu, că și eu am fost odată tinăr!...

— Hei dragi bărbați, nu vreau să vă fac inimă rea, dar mi-ar tihni să fiți de față numai odată în crișma lui Butuc. Să stați undeva ascunși și să ascultați. Să ascultați la ele, când se adună după câte o primă, să împărțească banii...

— Dar în sfârșit dacă aș fi și eu feroc, așa aș face și eu! Destul le-ați ținut în robie. La horă să nu meargă, în crișmă să nu intre, cu banii să nu umble. Parcă nu s'a făpturi ale lui Dumnezeu! Las să mai facă și de capul lor, că voi ați făcut destul.

Eri a fost cancelarul mai întâiu conducător. Credem, că a fost un început norocos, care nu va apune prea de timpuriu.

„Berliner Lokalanzeiger“ serie: Sunt vișore, cari curăță aerul și sunt de cele pregătitoare, cari îngrămădesc, în formă de turnuri, nouri negri, cerul mereu devine tot mai amenințător, ore întregi se descarcă fulgere, dar în urma acestora omul și natura nu respiră mai liber, grosza de fulgere cuprinde totul. Nervozitatea, după vorbirea cancelarului nu s'a scăritat, din contră s'a mărit. Cine vede clar nu poate aprecia altcum evenimentela de azi a adunării imperiale.

Ziarul social-democrat „Vorwärts“ serie despre vorbirea cancelarului următoarele: Prima întrebare ce în special ne interesează pe noi e, că oare vorbirea cancelarului și discuțiile de ieri vor avea un astfel de efect, prin care se ajungem mai aproape de pace? Trebuie să fie optimist în tălpi cine cutează să răspundă cu da. Chestia păcii din nou a fost sprijinită numai de social-democrați, ceea ce a fost exprimată în vorbirile lui Scheidemann și David, chestia păcii e sprijinită și de faptul, că numai partidul conservativ ține la anexiuni, dar nici el nu cutează să reprezinte aceasta politică prin șefii chemați.

Efectul acela, pe care l-am așteptat singur dela o declarație corăspunzătoare a cancelarului, a rămas.

Proclamația lui Bethmann-Hollweg către Rusia nu asigură mult succes, din contră nu eschide aceea, că Germania intenționează să amăgească pe Rusia la pace separată, fiindcă astfel își poate ridica pretenziuni de cucerire. Nu afirmăm, că factorii conducători ai imperiului german au astfel de scop, dar vorbirea cancelarului n'a eliminat o astfel de presupunere.

— Dară pentru aceea tot v'aș sfătuî ceva. Când veniți către casă, tăiați-vă încă de pe drum câte un verdeț. Și când intrați în casă, înainte de „Bună seara“ jap, jap, jap. Căci bătaia la muiere e ca mana cerească, ca ploaia după secetă. Îi cade și ei bine și vă cade și vouă.

— Numai tare să nu dați! E destul, dacă văd Dumnealor, ce mult vă place de ele și ce vrednice sunt de dragostea voastră.

— Căci nu e lucru ușor! Tu în bătae de atâta timp și ele săracele acasă, eu un cârd de zopii, cu gospodărie, eu lucrul câmpului. Și când vii la câte-un an acasă, să aflu locurile sămănate, cucuruzele săpate, vitele grijite, casa în rânduială bună. Tare mă tem, că dacă ele ar fi fost dusă atâta timp de acasă și ați fi rămas voi ispravnici, n'ați fi putut face, ceea ce au isprăvit ele.

— Că lumea mai vorbește?... Gura lumii e alobodă. Și din ce-i mai chipeșă careva, din aceea îți cade mai bine vorba ușoară, ce se spune. Dar nu-s toate drepte dragi bărbați — nu. Ba sunt foarte puține adevărate. De cele mai multeori minciuni să span, minciuni încornurate.

Mihalachs.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 19 Maiu. Frontul ostic.

Pe unele secțiuni activitatea artileriei rusești a fost schimbată de focul nostru de suprimare.

Frontul italian. Ziua a șaptea a atacurilor date la Isonzo până acum de zece ori, a fost plină de lupte vehemente. Italianii încuibați spre sud-vest de Auzzago la țărmi stângi ai Isonzoului zădarnic au încercat să-și extindă pozițiile. Frontul ce e spre ost de șirul de văi Plava-Salcano a stat sub focul dat de tunuri inamice de calibru diferit. În secțiunea aceasta forțările infanteriei italiene, a cărei goluri erau mereu suplinate prin trupe noi, ținteau mai ales spre culmile Vodice, contra cărora au dat asalturi repetite în coloane dese. Recunoștință atitudinii brave a apărătorilor, cari sprijiniți de artilerie și avioane, au respins în mod sângeros câteva asalturi. În special s'a distins regimentul 34 de infanterie din Kassa, ce poartă numele împăratului Vilhelm II, și regimentul ce a luptat în Galiția ostică sub colonelul Perner. Spre ost de Görz italienii din nou au încercat să erumpă prin atacuri în masă, fără de pregătiri de artilerie. Încercarea aceasta a avut succesul zilei de mai înainte. Pozițiile, fără excepție, le păstrăm. În ciocnirile de pe sectorul acesta am prins peste 150 ostași, între cari și 2 ofițieri. Rezultatul obținut de italieni în luptele ce decurg de o săptămână cu vitezele noastre trupe dela Isonzo, e câștigarea la capul de pod dela Plava a unui teritor abia de 2 km. La Flitsch și regiunea Plöcken, precum și în multe secțiuni din Tirol sunt lupte grele de artilerie. În Tirolul sudic la pasul Burcola trupele noastre au pătruns în pozițiile italiene și au prins ariergardele.

În apus la St. Quentin și țărmi mării s'au înăsprit luptele de artilerie, cari s'au potențat peste noapte între Acheville și Gavrelle. Atacurile engleze date la Arras—Donai sub apărarea acestor lupte, s'au prăbușit.

Pe frontul dela Aisne și Champagne luptele decurg.

La luptele rușilor de artilerie și mine, date între Aa și Duna, spre vest de Luck, între linia ferată Zlocow—Tarnopol, am răspuns cu canonade puternice.

Pe celealalte fronturi nimic remarcabil.

Sănătatea sufletească a copiilor.

De A. Melin.

(Continuare.)

2. *Rasim al vieții sufletești este sfânta biserică cu învățăturile ei.*

Noi suntem și ne mărturisim creștini, adecă urmăm legea cea sfântă a lui Isus Hristos, Nazarineanul. Viața poporului nostru s'a dăpănat din vremuri străvechi la umbra crucii și a sfințelor biserici ocrotitoare. În odăile easelor noastre străjuesc și astăzi, ca totdeauna, cuvioasele icoane ale legii creștinești. Acestea ne-au ocrotit leagănul copilăriei, și sub scutul lor liniștitor închid ochii moșii și părinții noștri. Legea creștinească a fost mângâiere durerilor și suferințelor noastre, după cum tot ea ne-a binecuvântat bucuriile. Printrânsa ne-am păstrat ceea ce suntem în vicață, pe această lege se sprijinește nădejdea noastră de mai bine, în mijlocul atâtor vântori câte pasc lumea.

Păstrătoarea acestei sfinte legi este Biserica. Ea a primit din mâinile apostolilor Domnului comoara învățăturilor celor mântuitoare, le păstrează cu sfințenie și le imparte prin arhieriei și preoții săi credincioșilor însetați sufletește. „Apa vie” — pe care a făgăduit-o Mântuitorul muierei Samarinene la fântâna lui Iacob se găsește și astăzi pe altarele bisericilor noastre strămoșești. Este și așteaptă mulțimea celor însetați, ca să le curățească sufletul și să le umplă viața de lumină.

Credința noastră în Dumnezeu, făcătorul și ținătorul lumii, ne îndrumă în chip firesc la — biserică. Acolo găsim noi tot ceea ce este bun sufletelor noastre. Biserica are chemare să ne povățuiască sufletul. Adevărata fericire în lume, zace în mulțămirea și împăcarea sufletească; aceasta împăcarea numai în adevăr și în dreptate este. Adevărul și dreptatea sunt la Dumnezeu, iar pe Dumnezeu unde-l vom căuta decât la casa lui?

Creștini și credincioși buni fiind, noi părinții trebuie să ne pătrundem cu tot dinadinsul de ceea ce de mai sus, și după această pătrundere se cade să ne îndreptăm viața. Copiii trăesc și se fac mari în acru din casa și din cuprinsurile noastre, deci sănătatea lor trupească și sufletească va fi după curățenia și tăria de vicață a aerului acestuia. Ori nu vedem, că alta este vicața unei plante în umbra rece și alta în lumina și căldura soarelui înviorător!

Copiii noștri trebuie să simtă și să vadă la tot pasul, cumcă noi suntem creștini convinși, credincioși adevărați, nu morminte spoite, căci numai în chipul acesta le putem îndrepta și lor ochii spre sfânta biserică și mângâierile ei. Dacă vrem ca copiii noștri să nu se aleagă niște oameni cu sufletele sterpe și goale, pentru cari lumea nu este altceva, decât o zoală netrebnică și fără rost, un iad chinuitor, sau o peșteră de beții și destrăbălări, atunci din cea mai fragedă etate trebuie să le arătăm ceea cătră — sfânta biserică. Iar, ca dânsii să poată vedea și să poată cunoaște această cale, trebuie, ca noi înșine să o știm cunoaște. Căci, spunem încă odată *fericire în lume fără vicață sufletească curată nu este.* Lucrul acesta e arătat cu prisosință de atâția sfinți Părinți și oameni înțelepți. (Va urma.)

† Dr. Corneliu Bulcu.

Capitulul Bisericii Catedrale greco-catolice române din Lugoj, cu adâncă intristare anunță trecerea la cele eterne a iubitului în Hristos Frate

Reverendissimului Domn

Dr. Corneliu Bulcu,

canonic școlastic, inspector școlastic diecezan, director al cancelariei diecezane,

Intrevenită la 16 Maiu st. n. a. c., la orele 3 dimineața, în anul 51 al vieții și 27 al preoției sale, după primirea ss. taine ale muribunților.

Rămășițele pământești se vor transfera din reședința episcopescă în biserică catedrală Joi, în 17 Maiu a. c., la orele 3 p. m. și după săvârșirea Prohodului se vor așeza spre odihnă vecinică în cimiterul român din loc.

Lugoj, la 16 Maiu n. 1917.

In veci pomenirea lui!

*

»DRAPELUL« în numărul său din urmă, îl parentează astfel:

† Dr. Corneliu Bulcu, canonic al capitolului gr.-cat. de Lugoj, a încetat din vicață ieri, Miercuri dimineața, după grele suferințe, în etate de 50 ani impliniți. Născut în Beiuș în 1866, a luat în anul 1891 la Roma doctoratul în științele teologice și filozofice la »Propaganda Fide« și întors acasă în serviciul diecezei de Oradea-mare, a înaintat din grad în grad până ce la 1912 fu numit canonic, în care calitate a venit la 1914 în Lugoj, ocupând totodată post de profesor la teologie, de director al cancelariei diecezane și de spiritual episcopesc. Morbul grav i-a frânt extraordinara energie de lucru, până ce l-a repus. În mormântarea va avea loc astăzi după amiază. — Transmitem familiei jeluitoare sincerile noastre condolențe. — Odihnească în pace!

Informațiuni.

Ovincvenalul pe sem. al II-lea. Domnul ministru de culte și instrucție publică a asignat la Ordinariatul nostru suma de 9335133 cor., sub titlul de întregire ovincvenală, respective ca ajutor pentru preoții cu o calificare mai mică, — pe sem. II-lea al anului 1916—17.

Serbarea întru amintirea poetului Aranyi János. În 20 crt. s'a serbat la școlile noastre din loc amintirea poetului maghiar Aranyi János. Cu aceasta ocazie s'a rostit câte un discurs comemorativ și s'au declamat din celebrul autor.

Condamnarea lui Dr. Friedrich Adler

Ucigașul contelui Stürgel, a fostului ministru prezident austriac, redactorul și scriitorul Dr. Friedrich Adler, a fost condamnat la moarte de tribunalul marțial din Viena. Pertractarea acestui proces senzațional ținut două zile și a culminat în voința acuzatului, care a durat cinci ore și a fost un discurs politic de însemnată istorie. Acuzatul a mărturisit cu sânge rece fapta și a declarat că atentatul său a fost un act politic, pe care l-a săvârșit cu premeditație și din cea mai bună convingere.

Când a fost exortat, a strigat: Trăiască social-democrația! Publicul de pe galerii aplaudat, până ce prezidentul n'a evacuat sala tribunalului.

Date instructive asupra băncilor noastre. Din 150 de bănci românești aproape 50 nu au fond de penzie. Înțelegem ca întocmirea prinderile de speculă particulară, fundate pe 10—20,000 cor. să se lipsescă de îngrijirea aceasta elementară pentru funcționari, dar pricepem ca o bancă ca „Bocșana” înființată la 1895, azi cu un capital de 210 mii cor. sau cea din Sasca-montană fundată totodată cu 390 mii cor., să nu aibă fond de penzie pentru funcționari. Asemenea „Oravicieni”, „Speranța”, „Zlăgneana” etc. Altele ca „Ramurașana” înființată la 1911 cu 220 mii cor., are la fondul de penzie 557 cor. „Lăcana” din Marghita, înființată la 1910 cu 1 mii cor. dispune de un fond de 504 cor. Laudabilă prevedere dovedesc: „Albia” din Făgăraș (82,000 cor.), „Palm Blaj” (106 mii), „Doina” Câmpeni (55,000), „Vlădeasa” Turda (51,000). Dintre băncile de abia două sunt, cari au fond de penzie una 1723 cor., cealaltă 4000 cor. Sunt destul de grăitoare. Vezi „Anuarul băncilor rom.” din 1915.

Cât costă o sută zile de război?

discursul deputatului social-democrat german Scheidemann, reținem următoarea apostrofă adresată conservatorilor, cari voiesc să continue războiul:

„Să presupunem, că prin inițierea unei păci precum o doriți D-V. s'ar prelungească boiul cu o sută de zile. Ce înseamnă această sută de zile război costă pe Germani o sută de miliarde. La aceste se mai adaugă și cele sarcini ale comunelor și familiilor pe care copiii lor pe front și jertifele în sânge, au avea în acest restimp 120,000 morți, și de răniți etc. Cât de des și cât de îndelung ar mai avea să curgă râul de sânge, și ar avea să se continue războiul după D-V.?! Dorița D-V. e prostie și absurditate. Pentru apărarea casei și vetrei va fi totdeauna gata Germanul. Dar unii război violentare ne vom opune în cel mai tineresc mod. Noi (social-democrați) renunțăm la ceea ce nu avem. Noi renunțăm la înmarea altor popoare și la violențarea altor. Noi renunțăm la... pa germani și la palatul lor proastă”. (Haritate vivace).

Semnați pentru împrumutul al VI-lea de război!

Preparator, editor și Răzător responsabil
Ioan Saclu.